

Pamětní kniha
farnosti

Dobroměřické v arcidiecési Olomoucké.

od roku *1898.*

Knížecí arcib. knih- a kamenotiskárna v Olomouci.

Předmluva.

Kniha tato má obsahovati kroniku farní. Psáti kroniku jest dílem, které projevuje vážnost k minulosti, které přehledně věci objasňuje a budoucnosti velmi se zavděčuje. Každá kronika jest stavebním kamenem ku větší vlasti vědy. — Nejlépe svědčí o němější Kříž-Štrobilský Plomoucký Theodor všem farním úřadům spisování kroniky farní nariadil, uložil sice duchovenstvu práci mimořádnou svázat spolu takovou, ku které ono více než který jiný stav povoleno býti se vidí a které pro její záslušnost duchovní správce ochotně se podjímají. — Poněvadž ale nářčeno jest bezohledně s dílem započati, nebo přípravné práci jako jest sbírání pramenů — obzvláště mimo farních —, mnoho času věnovati. Aby se tomu nedostatků odpemohlo, žádají se pokračovateli v kronice této, aby nejen události za jejich času zvěděly poznarnávali, nýbrž i látky, odkryvše některé prameny zde posud nepochybné, staré dějiny farní doplňovali. — Aby pak v pamětní knize této přehled ponoval, rozdělili jsme obsah její podle látky, označující různé látky různými písmeny: a) b) c) atd. Nechtě tedy měli následovně naši, pokračující v kronice této a neb staré příběhy doplňující, jednotlivě zágnamy elle obsažené v nich látky dotýknými písmeny na okraji poznáčovati sobě nutně.

V Dobroměřicích dne 1. června l. 1898

Rudolf Hrdlička
farář.

- Obsah: a) Duchovní správa
b) Posloupanost duchovních
c) Farní kostel
d) Farní budovy a obroví
e) Fundace
f) Povádek bohoslužebný
g) Příhody církevní
h) Příhody světské
i) Zvyky místní.

a)
Duchovní
správa.

Kdy duchovní správa v Dobroměřicích zřízena byla, při nedostatku zřizovací listiny a jiných hodnověrných pramenů určitě nelze. Schematismus diocesní má za to, že již okolo r. 1300 duchovní správa zde stávala. V letech 1353 a 1368 se o kostele Dobroměřickém činí zmínka v deskách zemských, kdež se o něm píše, že položen byl vedle dvora řečnického, Kamenný dvůr. Kde tento kamenný dvůr stával, nikdo již nepamatuje. Ke stoletím 15. a 16. vniklo kacířství i do zdejšího kraje a sice tou měrou, že v době té katolíci i nekatolíci faráři v duchovní správě se střídali. - T nepokojích 30 leté války, zjmenovitě an r. 1622. kostel zdejší vyhořel, zanikla zde duchovní správa, a Dobroměřice přifařeny byly k Otaslavičím a sice až do r. 1669, kdy duchovní správa v Dobroměřicích obnovena byla. Při této obnově přináležely k duchovní správě Dobroměřické tyto vsady, které i nyní k ní patří totiž mimo Dobroměřice také Doloplazy, Poličky, Hradčany a Koberice. Zdálo i dříve tyto vsady k Dobroměřicím přifařeny byly, nelze udati; o Hradčanských však se zdá, že k Přesovicím přifařeny byly, poněvadž v století 15. osadila se k panství Přesovickému přidělena byla. Od r. 1669 zjedná značnější přestávka neb proměna v zdejší duchovní správě se neudála.

b)
Postoupnost
farářů
a
významných
kněží.

R. 1528 vystupuje se v písemných olomouckých jmenů Mikuláš, farář Dobroměřický, jenž pocházel olomouckou kapitolu z 20 kop grošů, protože její poddání desátek odprávil; (pravděpodobně obyvatelé Koberic, poněvadž již v 16. století se Koberice jmenují majetkem společným kapitol olomoucké.)

R. 1539 jmenuje se opět v písemných olomouckých katolický farář Pavel v Dobroměřicích, který r. 1584 odešel do Počenic. Na jeho místo nastoupil farář Václav, který byl podléžející z kacířství. Následující faráři Adam od r. 1588 - 1593, Štěpán Peratorius a Michal Chmelovský byli nekatolíci. O farářích: Janubek Augustinu Kumpalovi viz str. 83.

Od r. 1669, od kterého doby postoupnost duchovních správců dle matrik určitěji stanoviti se dá, postavíme oproti řadě farářů řadu kooperátorů, aby zřejmjiším bylo, za kterých farářů zde kooperátorové scházeli.

Faráři:

in 1888.
Kristian Frant. Chyla 1669 - 1687 rod. v Přiborě
Michal Josef Frant. Danišlovský 1688 - 1691

Faráři.

Mikuláš Robert Drobný ^{+ 4. 1744} 4/2 1692 - 1714
 Vaček
 Ondřej Karel Vaverka ¹⁹³ 1714 - 1726
 Sch. II 25. 6. 1725 kooperativní a hospodářská
 Ignác Ludvík Khehl 1726 - 1738

Jan Tůček ^{+ 1755} 2/10 1738 - 1755
 dříve kooperativní v Sušovicích

Tomáš Klíbal ^{+ 1758} 1755 - 1757

Antonín Habelka 1757 - 1786
 rodem z Jelčic, opálen v Krumlově. Důvěra zřetelná
 pro státní

Kristian Entler [†] 2/4 1786 - 1806
 pěstovatel jednotlivé administrativy v Dukovanech

Jan Liemek 5/5 1806 - 1829
 rodu z Jedlí, admy v Dukovanech, lokalopln
 v bité lotě po rozdělení vlnosti + k. 1829
 v Dobrušicích

František Freund ^{+ 25. 7. 1834} 1829 - 1838
 kněz v Naudorf v brněnské dieci.
 prebyster
 jubilat

Kooperativní.

Jakub Ško

pekařem v Sušovicích.
 kooperativní, 1836 byl 1. v. 1. K. 1836

Jakub Kaasil 1727 - 1730

Samuel Klínek 1731 - 1735

František Pafář 1735 - 1738

Jan Kurlinger 1738 - 1741

František Püttner 1741 - 1742

Tomáš Klíbal 1743 - 1755

Josef Bumbala 1755 - 1758

Antonín Langer copellanus

aulicus 1757 - 1760

Václav Tůček 1758 - 1760

tyž co copellanus auli-

cus 1764 - 1764

Martin ^{Májin} Pohoška 1760 - 1762

Antonín Langer 1762 - 1764

František Ovesný 1764 - 1765

Thaddeus Deltin 1765 - 1766

Lukáš Pmišček 1766 - 1786

Kristian Entler (kehož jména

jako farář) 1786 - 1800

Josef Peroutka 1801 - 1806

Josef Kohnheiser admini-

strator 1806

Josef Kode 1806 - 1807

Ignác Habrlik 1807 - 1809

Jan Douška 1809 - 1810

Frant. Januška 1810 - 1814

Natý Króbal 1814 - 1817

Josef Ondrášek 1817 - 1822

Josef Kitzka 1822 - 1824

Josef Hrad 1824 - 1826

Josef Merta 1826 - 1830

Frant. Obhlídal 1831 - 1832

Frant. Poružil 1832 - 1834

uvést jest jich vzhled a změny v inventáři kostelním roku 1898 zalo-
žením.

Kosti in visitatione canonica 20. Junii 1899

D. Kubišák
zveřejněno.
J. Janků
Kostel.

Ze starší zmiňku činné však s monastriích při kostele Dobroměřském.
Stará monastrii stříbrná s vytkající se z doby nové ruční práce pocháží
z r. 1701. Jednotná byla od obce Kobernické, jak do svědčí nejprve na
podstavci monastrii na ulici shodně umístěný; Tuto monastrii ofi-
ciálně osadníci Kobernické farního kostela z 1701. - Poněvadž tato
monastrii již starší byla sešla, nahrazena, byla při generální visi-
taci z 1893, aby nová monastrii pro kostel zjednotná byla. To se stá-
lo z 1898, když z kostelního jmění zakoupena byla v Praze v Skade-
mii Křesťanské stříbrná pozlacená monastrii emailovaná v byzan-
tinském slohu za cenu 425 zl. (850 K) - Avšak i stará monastrii
pro svou památnost byla tohoto roku (1900) opravena a nově pozla-
cena od zlatníka Moravců v Olomouci za obnos 90 zl. (180 K), tak
že nyní opět ke zpodobě chrámu a stavě služeb Božích na dlouhý
čas sloužiti bude.

- d) Farní budova nyníjší, až na malé změny, pocháží z r. 1789. - Kté stav-
bě přispěl kostel svým jménem ve výši 1350 fl.; ostatní náklad
nesl patron a farníci dle předpisu Konstitucí císařských. Před r. 1789
stála stará fara na býjím místě. - O farní budově z 1789 postave-
ně pravi inventáři z r. 1804: „Kirchhof Pfarrverwalterin'sch off von Anton
Zimmler, yrupf, immanenly ubar pofft vropffpff.“ Tedy usudek
platí o farní budově až doposud, ačkoliv během času některé
přestavby se vykonaly. Tak zrušena stará malá kuchyňka a z
prostorného selednicku utvořena nová kuchyň, svatníka pro
hozdovým a komínka. Nynější jest čas této přestavby. Po-
dobně jí delna a na hoře proměněna, a sice p. farářem Křef
Kvapilem, se dvě svatnice, které nyní faráři za příbytek
slouží. Nynější kaplanka s hezním patře byla dřívě
bytem farářovým, kdyžto komora za kaplankou byla
dívě bytem kaplanovým. Páto zrušena stala se bezpochyby

8.
těž za faráře Theof. Klapala. Ševrubný popis farního stavění
v j v inventáři od r. 1898.

Vide in visitatione canonica diei 19 Junii 1900

D. Kubička

de Thoro
Th. Smilka
Koukolom.

e) Fundace při kostele Dobromilickém jsou pouze mešní fundace a pro
školu. Nejstarší mešní fundace jest z r. 1762. První dvě fundační
listiny jsou psány latinou, pak v jazyku německém až do r. 1867, který
započaly být psány v řeči české.

f) Průběh bohoslužebný, zachovávaný při kostele Dobromilickém, naučká
růžie nic odchylného od obvyklé církevního v arcidiecési platného.
Tě filiální kapli Kobernické se ale indultu ordinariátního ale během
roku 12 má sv. v určité dny; jiné církevní výkony se tam nekonalji. -
Tě hrobové kapli král. Jaromíra Butkovic ale se pravidelně 1 má sv.,
ačkoli dle původního indultu z r. 18... více má sv. v určité význačné
dny povoleno jest.

g) Co se týká příhod vzáru církevního neb náboženského, není, výjma
události při kostele a duchovní správe uvedené, nic paměti hodného
ze starých dob poznamenané. Z novější do by třeba uvést, že r. 1898
v měsíci červnu se konala zde sv. generální návštěva od nejv. kníže
arcibiskupa Theodora, a nic byla to jeho první návštěva, kterou
konal po svém nastolení. - R. 1899 od 1. do 13. ledna konána zde sv.
návštěva třemi otcí z řádu Redemptoristů pod vedením p. b. rektora
J. Tomáčka. Účastenská farníků byla navštívena; komunikantů
bylo 1800.

h) Tě příčině všelkých přehod laktýž nic důležitého mi mo věco becné
dívání události se o památkách zdejšých neuchovalo?

i) Co se týká obvyklé místních, kroje atd., neopomineme peči během sprá-
vání těchto paměti na charakteristické zjevy, zde se vyskytující,
upozornitě.

ka c)

R. 1900 v pondělí svato dušní putnaul při vícečetném zvonění kladěni
největší zvon na zdejšé věži, pocházející z r. 1669. - Voleňská „Unio
catholica“, u níž zvony zdejšé od r. 1892 proti putnaulí popřesťony
jsou, nechala zvon svůj na kladem do Nov. Města V. d. převézt.

a je dvojnásobkem zvonare Petra Holcera přelsti. Tytohy Univerzity obná-
šely 373 Kč. - Přelstí zvon byl od nýd. p. probosťa Antonína Lukáše v
Nov. Městě posvěcením ještě téhož náuce září k nám dovezen a schozen
na věži vylážen. Dle všeobecného úsudku nemá však nový zvon tak jasného
a příjemného hlasu, jak měl starý zvon.

č. 1900 uskutečneno darování majetku a přizpůsobení na věži hodiny
z dobrovolností sbírek a darů nákladem 2.200 Kč od národní firmy F. Mo-
ravany z Brna. Dne 29. listopadu byly posvěceny a počaly jíti. Oblahu
reversem přizvala obec Dobromilická; na budoucí úpravy se utvoříje
hoštinový fond.

Všichni účastníci cenová 19/6/1901.

D. Krabčák
detrou.
Th. Smilka
houkous.

Ad b) Dne 8. září 1901 odebral se dp. P. Rudolf Hrdlička, farář Dobromilický od p. 1890 na
nové své působiště do Neramýlic; byl doprovázen státním mládežím a řídícím, několika mluví-
cím farníky a spolkem; byl pro svou povahu a horlivost od farníků všeobecně velmi
milován a vážen. Administrátorem ustanoven zdejší kooperátor obp. P. Alois Nakládal.
Dne 28. září 1901 přišel do Dobromilic nový kaplan obp. P. František Bolek, jenž
byl dříve administrátorem na Svatém křížku Prácheňova.

1902.

- a. V duch. správě nastala řada změn.
- b. x. Poradnost duch. správou.
- a. Farář: 31/12 1901. byl na farni Dobromilické investován Dominik Škarada. Tenže se narodil 3/1/1845.
v Mladé v. Moravě; otec, Josef Škarada, byl soukromým podnikatelem; matka Klotilde, dcer-
soukromého učitele v Bohumíně a jeho manželka. Rodiny, zřetel Růžičkové, podnikatele z Příbramě
Farář Dom. Škarada, navštívil obecní školu v Příbramě a Mladé v. Moravě, v. škole ve Vyš. Albě; studoval oněm
gymnaziu v Píseči a Příbramě, naproti státnímu gymnaziu v Třebíči, kde 26/6. maturoval. Theolog.
školu konal v Olomouci do 21/7 70; ne dříve byl vypracován Karlovským představením z Prahy
25/7 70. Kaplanoval ve Velké - Blatné pod dohledem farářem Karlovským Dom. Škaradou od 27/7 70 -
5/9 72; přesměrován byl do vyšetřovacího státního učitelství a hospodář. učitel-
ství při m. v. státní škole v Olomouci od 5/9 72 - 28/6 81 a od 4/1 82 - 10/1 87; kaplanoval ve
Hlavě od 28/6 81 - 4/1 82; byl exponován ve Mladé v. Moravě od 10/1 87 - 3/10 94; farářem v Mladé v. Moravě
od 3/10 94 - 11/1 1902; odložil farní konání 24/11 1873. 16/1 1902 přišel do Dobromilic, byl

1907.

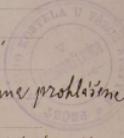
Letos volilo se na zastupky anem s 14/5 na křitek radu dle nových zřehání o volběm rovnoprávnosti. Šelma a doukání voliti, namore osvícen demokracie a radnice nedělky klasi rozhodně kol. kan didikm. - 25/4 s prachmí právod so. Marka povstet ze obramacha svichov s doukání T. Škřabla po air, Hovr, stoviv 2 douky - i postit - přičkalit ne lipmšty, kde 13 doukání zveit. Ši: ohn byfo edli di a Doloplar dyfeti zachov řiči. Světa přivoditě a de zvěmky pro zvěim.

Vidi in s. Vinitatione canonice, die 6/6 1907. celebrata.

F. Škřabla
dítan.

Th. Šmika
spolukomissari.

Dom. Škřadaj
farář.

V srpnu zřízen telegraf v zámku. Letor od věhy po ~~svět~~ bráň Enau. Zkuntajane prohlášení ze obkřim a křibitov u cedy do Hradčan upraven.

Podzimně byl velmi krásný, jež již dávno tomu nebylo, ani vícehy obdoby se ze přiččin něho povitli. podobně zavely ozvěny, jen sucha panovelo; ve 3 měsících prošel 2 krát. Vrade byla pěkná, zolátí zemitě, a cena obilnin slušná; směrky jednoně plechisar 92. 50kr, jen u raby mlýnků neopaměrně stouply v ceně měřlečkem bursovni opekulace velkoobchodníka a panujících vzhled.

1908.

Vidi in s. Vinitatione canonice, die 14/5 1908 celebrata.

F. Škřabla
místovícen

Thed. Šmika
spolukomissari.

Dom. Škřadaj
farář.

27/4, v neděli, slaveno 50 letě jubileum ^{kněžské} sv. Otce p. II. a ve třetí 21/4. 60 letě jubileum panovníci císaře krále Františka Josefa I. Věcer před jubilem slavnost vyvoláno 1/2 hodiny, podobně 27/4 před velkou mší sv. Otce u kněze "De Deum". Před velkou mší sv. Bonifac. kř. zám. o jubileum a 27/4 odpoledne byla ofera pro sv. Otce. Spolky ale: čtení sv. písmen, živostuřky, haničby upřídily na před panovníckého jubilea slavnost zolětím 9. neděli po sv. Duchu 9/8. Dostavily se o přepru k velkým družím 8. a odpoledne byl o hospodě koncert, zpěny, přednášky a taneční zborov. Před slavností kněžny došly, z nichž byla lze poznati, bráň lásky a slavnost lidé, předáci, ke svému křesťanství mají; svichni, kde mívavosti při slavnosti vyjme kněze, chtějí mít v ní nejvyšší učitel, respn by se mohli odarce napřiti!

Jiná rok byl suchý, proto také obilnin vrade slibi. Kde dle 2 dní obrov. vlnice za - křovariv Doloplar zkeha do Dobramětic pokřevovim. 20/4 v křarim, Hecr mělo Bradbu a přiležitě povivim lamitě zbrámim tovyim m. křiče zdejji kooperatore J. Moir Škřab, vyhodily parobě shodely a Zolli, ohn byl zolětím.

Toho roku panovelo velkou vřivim mcho, celý podzimem nepřelo, přemany vyřichly, cukr - var mud se vrade dle omblony mlyněvím na Bradance dno Hradčim poisk. přitit; by - le veliki mource opiri. - V zámku zřízen telefont, vedou zvidrazí do Bradbu. - 28. prosince zveitovim křiči 2 mčta: Morime a Reggio di Calabrie křim mnohych jiných 28

zemědělcům, při kteréžto příležitosti získala 198.000 šlůd; mdy, kdor se živi ná štěti ale ovšichov majitel přišli, pozdější širky posledn roků. - V domě, Merou oddělel prod. katek. strame, vycházel list "Il tele fons", Merý a Hada B. vinninim přinesl boho předzduv paradii na voronku k B. "Věci kovi": O božské dělátko, jeť jsi pravý člověk a pravý Bůh, prolašku světa kráče dej, ať všysim jest máš hlas: ty, jeť vš, ženopi moru nymu, seti na všichny zemědělcem. - Trisim ta se 28/12. 08. vyplatil a se 12 otosinich byls drosim v strochich: Bůh se nedá posmívati!

Vidi in a. Virelitiene canonice, die 24/5. 09. celebrat.

J. Spisnar
dikav.

Incod. Smika
spolučininari.

Dom. J. Karuda
farar.

Klapera
pat. zdat.

1909.

zobuhk Jan Věrný,

V neděli 10. pa. m. Duchov, d. j. 8/9. byl psrání mni v. vyponemouy vobščinik, post. hospodar a otac chudých vyasmenim učitelů medelie se vykonane volitelé bezplatne služky, Hosa v nuu (k. l.) tohtamostim u mor. msto drosi: illetka vymsl farar Dominik Karuda, ma dá kse, že post. dar by nejsem by nejiziti v obci. Farar kom. Městem glet se domchel nové sběcky na faru a v obz. hofimsmbr, avšak masní drosim přičinimim přichel k m. bur. vyboru Josefa Lestovida z Dobromil. a jeho pomocnik, aprosti: hie a med. i Karle Justians, kn. a inspektore nad statky vyborovymu, jebzta zadržuje probaniche. Vdy z na msta X. Justians zvolen Herman Klapera, seditel kn. statku a drosička a Josefa Lestovida Josef Kouckich, zohul z Soloplar, mschl obroz z apostoie to zadržuje obci Hradčan, Kobovic a Poliček vyasnil na psrzdnu vyponemim ředitelé novostichs pavloum a také šidlicu provedena s drosim aprouos ps Smilobčim boji. Ale farar musel ar da kuce bpsiti. Když drosy a varba byly odhrnčeny, přišla jednem vnedeli v noci sechika bouře se silnym hřím; vods hls n do fary a všichim meli se dilet, aby ji odhrnli. To tvslo celou noc, bouřnic přibrocim k psoci, Hosa mo- hle vyhleje byti provedna, kdyby kumehim byla v ustevrál ze vša epstela a vyhleje v počinah. Práce ne fatic hie se od psoci jinde; zde nemí nilestie deblidly, ponovdi farar nemí v bur. vyboru, psice se jen psoklastuje, nemí drosička a každý hledi, by z fary hies jistie odval, zohelke farar musidit psroz, by nebyl obradim. Haneč je vdy vande zhrtem, hmežimem. 5. prosince 1909., ve z nedeli adventim, mlie se jabs domd od nepasnitajich dob v Hradčanech Boneti. Křesťan- ské vinnim. V obci agitovano, že se psobizce vobec nemí přiležitost poskyti a vybor obcem že nemí psodobny, v psolov psovolstvi, a tal se stalo, že ve zminčenou nedeli ps psice přiležitost ani ad obce ani ad m. bur. hie ps- psolana. Hradčany byls kljdi hodue osvda a tal se vyasmenim. stalo se to za starosty Antonim's vobčke, jemuž je psizem sbors hiech msta hie a psobčanim nad psizem Boží, osvdim psk členove vyboru nejsem mimm jingul neč i vavbož. ohledu neposlehlivym byvly.

